

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego

P6_TA(2009)0077

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego (2008/2231(INI))

(2010/C 76 E/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając deklarację barcelońską przyjętą podczas konferencji eurośródziemnomorskiej ministrów spraw zagranicznych w dniach 27–28 listopada 1995 r. w Barcelonie ustanawiającą partnerstwo eurośródziemnomorskie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2008 r. zatytułowany: „Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego” (COM(2008)0319),
- uwzględniając zatwierdzenie przez Radę Europejską na posiedzeniu w Brukseli w dniach 13-14 marca 2008 r. inicjatywy „Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego”,
- uwzględniając wspólną deklarację złożoną na szczycie w Paryżu w sprawie Regionu Morza Śródziemnego w dniu 13 lipca 2008 r.,
- uwzględniając deklarację końcową spotkania ministrów spraw zagranicznych Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, które odbyło się w dniach 3 i 4 listopada 2008 r. w Marsylii,
- uwzględniając wnioski konferencji ministrów spraw zagranicznych krajów eurośródziemnomorskich, która miała miejsce w dniach 5-6 listopada 2007 r. w Lizbonie,
- uwzględniając wnioski ze szczytu eurośródziemnomorskiego, który odbył się w dniach 27-28 listopada 2005 r. w Barcelonie dla uczczenia dziesiątej rocznicy partnerstwa eurośródziemnomorskiego,
- uwzględniając deklarację prezydium Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego (APEM) z dnia 12 lipca 2008 r., deklarację APEM w sprawie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie z dnia 13 października 2008 r. oraz zalecenie APEM na pierwsze posiedzenie ministrów spraw zagranicznych krajów zaangażowanych w proces barceloński – Unię na rzecz Regionu Morza Śródziemnego z dnia 13 października 2008 r.,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 9 października 2008 r.,
- uwzględniając deklarację złożoną podczas eurośródziemnomorskiego szczytu rad społeczno-gospodarczych dnia 16 października 2008 r. w Rabacie,
- uwzględniając deklarację końcową przewodnictwa Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego oraz zalecenia Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego przyjęte na czwartej sesji plenarnej w dniach 27-28 marca 2008 r. w Atenach,
- uwzględniając pierwsze posiedzenie EuroMedScola, które w dniach 16 i 17 listopada 2008 r. zgromadziło w Strasburgu młode obywatelki i młodych obywateli z państw partnerskich i państw Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie polityki śródziemnomorskiej Unii Europejskiej, a szczególnie rezolucję z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie procesu barcelońskiego - Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte tego dnia, P6_TA(2008)0257.

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 maja 2003 r. zatytułowany „Wzmocnienie działań UE w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji we współpracy z partnerami śródziemnomorskimi – wytyczne strategiczne” (COM(2003)0294),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 grudnia 2006 r. zatytułowany „Wzmocnienie europejskiej polityki sąsiedztwa” (COM(2006)0726),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽¹⁾,
 - uwzględniając priorytety podczas swojej prezydencji w Eurośródziemnomorskim Zgromadzeniu Parlamentarnym (marzec 2008 - marzec 2009),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Spraw Konstytucyjnych a także Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0502/2008),
- A. mając na uwadze rolę skrzyżowania dróg odgrywaną przez basen Morza Śródziemnego oraz zwiększenie liczby wspólnych interesów Unii Europejskiej i krajów partnerskich wobec wyzwań związanych z globalizacją i pokojowym współistnieniem, a przez to wobec konieczności zapewnienia większej spójności regionalnej i opracowania wspólnej strategii politycznej w regionie,
- B. mając na uwadze, że Unia jest i powinna być w dalszym ciągu zaangażowana w realizację milenijnych celów rozwoju Narodów Zjednoczonych,
- C. mając na uwadze rosnące dysproporcje gospodarcze, polityczne i kulturowe pomiędzy północnym i południowym wybrzeżem Morza Śródziemnego oraz konieczność zniwelowania tych nierówności w celu stworzenia na trwałe przestrzeni pokoju, bezpieczeństwa i wspólnego dobrobytu,
- D. mając na uwadze, iż należy, skupiając się przede wszystkim na rezultatach, głęboko odnowić i pogłębić stosunki między Unią Europejską i krajami-partnerami z basenu Morza Śródziemnego, rozpoczynając od nadania wartości równości wszystkim partnerów i dorobkowi, lecz mając również na uwadze ograniczenia i braki wprowadzanych dotąd strategii politycznych, a w szczególności rozczarowujący bilans procesu barcelońskiego,
- E. mając na uwadze ograniczenia europejskiej polityki sąsiedztwa prowadzonej wraz z krajami basenu Morza Śródziemnego, która – sprzyjając stosunkom dwustronnym – okazuje się niezdolna do wykształcenia wspólnego procesu znaczących reform w regionie i brakuje jej równowagi,
- F. mając na uwadze konieczność nawiązania stosunków na podstawie bliskiego partnerstwa opartego na poszanowaniu praw człowieka i zasady państwa prawa między Unią Europejską i krajami basenu Morza Śródziemnego w całym regionie,
- G. mając na uwadze, że od momentu rozpoczęcia procesu barcelońskiego nie poczyniono żadnych konkretnych postępów w niektórych krajach partnerskich, jeżeli chodzi o przyjęcie i poszanowanie niektórych wspólnych wartości i zasad wyraźnie zapisanych w Deklaracji Barcelońskiej z 1995 r., którą kraje te podpisały (szczególnie w zakresie demokracji, praw człowieka i zasady państwa prawa),
- H. mając na uwadze konieczność promowania integracji terytorialnej i gospodarczej między krajami basenu Morza Śródziemnego, mając na uwadze, że prawdziwą integrację terytorialną i gospodarczą można osiągnąć jedynie wówczas, gdy poczynione zostaną konkretne postępy na rzecz rozwiązywania trwających konfliktów, a także postępy w zakresie demokracji i praw człowieka,

⁽¹⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 443.

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

- I. mając na uwadze, że bliższe stosunki między Unią Europejską a krajami regionu śródziemnomorskiego doprowadziły do znacznego nasilenia ruchu między tymi krajami, czemu nie towarzyszyła niezbędna poprawa i modernizacja odpowiedniej infrastruktury,
 - J. mając na uwadze, że szefowie państw i rządów uznali we wspólnej deklaracji z paryskiego szczytu w sprawie Regionu Morza Śródziemnego w dniu 13 lipca 2008 r., że Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne będzie prawomocnym organem parlamentarnym procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, deklarując jednocześnie zdecydowane poparcie dla wzmocnienia roli Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego w jego stosunkach z partnerami z basenu Morza Śródziemnego,
 - K. podkreślając, że charakter międzyrządowy nie jest wystarczający dla podjęcia wszystkich aspektów stosunków politycznych między krajami regionu eurośródziemnomorskiego,
 - L. podkreślając ważną rolę odgrywaną przez Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne, będące jedynym zgromadzeniem parlamentarnym umożliwiającym dialog i współpracę w regionie eurośródziemnomorskim, skupiającym 27 państw członkowskich Unii i wszystkie strony związane z procesem pokojowym na Bliskim Wschodzie,
 - M. mając na uwadze znaczenie, jakie posiada zagwarantowanie udziału lokalnych i regionalnych władz w projektach i inicjatywach ustanowionych w ramach procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego oraz uwzględnienia najnowszych propozycji tych organów,
 - N. mając na uwadze, jak ważne jest zagwarantowanie udziału partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego we wznowieniu stosunków eurośródziemnomorskich,
 - O. przypominając, że nie można mnożyć ani nakładać na siebie już istniejących narzędzi, strategii politycznych i poziomów instytucjonalnych oraz że należy zapewnić spójność całego systemu stosunków eurośródziemnomorskich,
 - P. podkreślając potrzebę szybkiego i pokojowego rozwiązania wszystkich konfliktów, w które zaangażowane są kraje Regionu Morza Śródziemnego, oraz zdając sobie sprawę ze znaczenia utrzymania w tym kontekście dialogu międzykulturowego,
 - Q. mając na uwadze że niedawny nawrót konfliktu izraelsko-palestyńskiego wpływa na polityczny dialog partnerstwa euro-śródziemnomorskiego i może zagrozić realizacji wielu celów, do których dąży nowa instytucja,
 - R. mając na uwadze, że utrzymujący się brak rozwiązania poważnych politycznych napięć w regionie Zachodniej Sahary nie przyczynia się do wznowienia partnerstwa euro-śródziemnomorskiego,
1. uważa, że projekt procesu barcelońskiego - Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, przyjęta przez szefów państw i rządów w trakcie ww. szczytu na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, który odbył się w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r. jest wkładem w zapewnienie pokoju i dobrobytu i będzie stanowił krok naprzód ku integracji gospodarczej i terytorialnej, a także ku współpracy w sprawach związanych z ochroną środowiska i klimatem między krajami basenu Morza Śródziemnego, jeżeli będzie w stanie dotrzymać obietnic i przynieść konkretne i widoczne rezultaty; wskazuje, że otwarcie procesu na kraje niezaangażowane w partnerstwo zwiększa prawdopodobieństwo ustanowienia stosunków między Unią Europejską a partnerami z regionu Morza Śródziemnego na zasadzie parytetowej i wszechstronnego zajęcia się problemami omawianego regionu;
2. podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w jego rezolucji z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie sytuacji w Strefie Gazy ⁽¹⁾ i wyraża swoje zaniepokojenie nawrotem konfliktu izraelsko-palestyńskiego, który odbił się już na politycznym dialogu między krajami partnerstwa euro-śródziemnomorskiego; uważa, że ważne jest, aby uniknąć dalszego opóźnienia w tej początkowej fazie istnienia Unii Śródziemnomorskiej i ma nadzieję, że współpraca ponownie nabierze rozpędu tak szybko, jak tylko możliwe, wnosząc wkład we wspólny cel, jakim jest pokój na Bliskim Wschodzie; podkreśla, że uwzględniając zasady uzgodnione podczas ww. szczytu w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r. i spotkania ministrów spraw zagranicznych w Marsylii w dniach 3-4 listopada 2008 r., nowe instytucje Unii Śródziemnomorskiej powinny skoncentrować się na jasnym projekcie, który stanowi jej główną wartość dodaną;

(1) Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0025.

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

3. odnotowuje propozycję wysuniętą na posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych w dniach 3 i 4 listopada 2008 r. w Marsylii dotyczącą nazywania odtąd „Procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego” „Unią na rzecz Regionu Morza Śródziemnego”; sądzi, że taka nazwa pozwoli wykorzystać parytetowy charakter partnerstwa dla potrzeb realizacji projektów integracji gospodarczej i terytorialnej; uważa jednak, że strategiczne znaczenie stosunków eurośródziemnomorskich oraz osiągnięcia procesu barcelońskiego, w szczególności zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, muszą znaleźć odzwierciedlenie na bazie polityki, którą Unia prowadzi obecnie z partnerami śródziemnomorskimi, poprzez programy regionalne i ponadregionalne oraz wspólne wytyczne leżące u podstaw współpracy dwustronnej;
4. zwraca się w tym kontekście do Rady i Komisji o zapewnienie spójności działań Unii, przede wszystkim w odniesieniu do możliwych zmian w sferze instytucjonalnej (w szczególności dotyczy to roli Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa jako Wiceprzewodniczącego Komisji) oraz wykorzystania budżetu Wspólnoty;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż utworzenie Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego było wspierane w ramach instytucji Unii Europejskiej;
6. zgadza się z decyzją dotyczącą wyboru ram wielostronnych poprzez opracowanie kilku znaczących projektów, które powinny zostać zrealizowane z wykorzystaniem nowych instrumentów procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego; odnotowuje jednak brak – w samym basenie Morza Śródziemnego – strategii integracji gospodarczej i terytorialnej, które mogłyby wspierać te projekty;
7. uważa, że dla realizacji projektów należy przyjąć formułę „paktów programowych”, które, opierając się na zasadzie pomocniczości, jasno określają zakres odpowiedzialności za finansowanie, zarządzanie i kontrolę na poszczególnych poziomach instytucjonalnych: Unii Europejskiej, państw członkowskich, regionów, przedsiębiorstw, partnerów społecznych;
8. wskazuje, że projekty finansowane w ramach Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego powinny być wspierane z funduszy wspólnotowych oraz z funduszy krajów partnerskich, a także ze środków prywatnych; w tym celu zwraca się do Rady i Komisji o sprecyzowanie i wzmocnienie roli i inicjatyw Instrumentu Eurośródziemnomorskiego Partnerstwa i Inwestycji (FEMIP), który poprzez swój specjalny program inwestycyjny ułatwia otwarcie gospodarcze i modernizację krajów śródziemnomorskich; potwierdza, iż sprzyja utworzeniu eurośródziemnomorskiego banku inwestycyjnego i koordynacji z inwestorami międzynarodowymi; podkreśla, jak ważny jest transfer oszczędności dokonywany przez emigrantów z krajów południowego brzegu Morza Śródziemnego do ich krajów pochodzenia i uważa, że jest to doskonała, do tej pory zbyt mało wykorzystywana dźwignia rozwoju;
9. uważa, że – w oczekiwaniu na przegląd perspektyw finansowych – wkład finansowy Unii Europejskiej w projekty śródziemnomorskie musi zostać zapewniony bez szkody dla realizowanych lub przewidzianych eurośródziemnomorskich programów regionalnych, których wzmocnienia wielokrotnie pragnął Parlament Europejski; podkreśla w tym kontekście uprawnienia Parlamentu Europejskiego w procedurze budżetowej Unii Europejskiej; pragnie, aby Parlament był regularnie informowany o postępie projektów;
10. uważa, że sekretariat może mieć dzięki swojej zdolności operacyjnej i wymowie politycznej swojego składu duży potencjał w zakresie wznowienia stosunków eurośródziemnomorskich; apeluje o włączenie sekretariatu do działania w trybie pilnym, aby wykazać, że możliwe jest pokonanie obecnych napięć poprzez wspieranie rzeczywistych i konkretnych projektów wzajemnej współpracy; z zadowoleniem przyjmuje jednomyślne porozumienie w sprawie siedziby sekretariatu; przypomina, że Barcelona jest miejscem, w którym zapoczątkowano partnerstwo eurośródziemnomorskie;
11. przyznaje, że z punktu widzenia Unii Europejskiej współprzewodnictwo musi być spójne z przepisami dotyczącymi reprezentowania Unii na zewnątrz, zgodnie z obowiązującymi postanowieniami traktatu; ma w związku z tym nadzieję – przy założeniu, że traktat lizboński wejdzie w życie – iż Unia Europejska zapewni spójność i ciągłość swojej reprezentacji w nowych instytucjach Unii Śródziemnomorskiej;

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję konferencji ministerialnej z 3 listopada 2008 r., która odpowiednio uwzględniła zalecenie Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego, przyjęte w dniu 13 października 2008 r. w Jordanii; popiera decyzję o nadaniu Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego silnego wymiaru parlamentarnego wzmacniającego tym samym jego prawomocność demokratyczną w oparciu o Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne (APEM), które winno być w dalszym ciągu wzmacniane, zaś jego prace lepiej skoordynowane z pracami innych instytucji partnerstwa, poprzez ewentualne nadanie mu osobowości prawnej, uprawnienie do przedstawiania wniosków i ocen dotyczących strategii integracji gospodarczej i terytorialnej i przedstawiania projektów oraz poprzez umożliwienie mu przedkładania zaleceń na posiedzeniach ministrów spraw zagranicznych; oczekuje, że to instytucjonalne uznanie Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego znajdzie również wyraz w jego uczestnictwie w charakterze obserwatora we wszystkich posiedzeniach organów wykonawczych, posiedzeniach szefów państw i rządów, posiedzeniach ministrów oraz w spotkaniach przygotowawczych wyższych urzędników;

13. z zadowoleniem przyjmuje decyzję ministrów spraw zagranicznych Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego o włączeniu Ligi Państw Arabskich jako uczestnika we wszystkie posiedzenia na wszystkich szczeblach, biorąc pod uwagę jej pozytywny wkład w realizację celów w zakresie pokoju, dobrobytu i stabilności w Regionie Morza Śródziemnego;

14. zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia władz lokalnych i regionalnych w nowych ramach instytucjonalnych; z zadowoleniem przyjmuje opinię Komitetu Regionów i propozycję powołania Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Regionalnego i Lokalnego (Assemblée Régionale et Locale euro-méditerranéenne – ARLEM);

15. uważa, że równocześnie z umocnieniem wymiaru parlamentarnego należy wdrożyć podobny proces w celu zapewnienia uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego w ramach odpowiedniej struktury instytucjonalnej Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego, zwłaszcza w oparciu o mechanizmy zapewniające ich konsultowanie w kwestii wyboru, wdrożenia i monitorowania projektów; w tym kontekście wzywa Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne do większego włączenia społeczeństwa obywatelskiego państw północnego i południowego brzegu Morza Śródziemnego do swoich prac; zwraca się o wykorzystanie roli partnerów społecznych w perspektywie utworzenia instytucji Eurośródziemnomorskiego komitetu ekonomiczno -społecznego;

16. zauważa, że niektóre kraje uczestniczące w Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego nie należą do partnerstwa eurośródziemnomorskiego; zachęca w związku z tym Radę, Komisję i wszystkie kraje uczestniczące w procesie barcelońskim – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego do zapewnienia spójnych ram dla ich stosunków zorientowanych na integrację gospodarczą i terytorialną między Unią Europejską a wszystkimi krajami basenu Morza Śródziemnego; wzywa Radę i Komisję do zapewnienia wszystkim krajom uczestniczącym w procesie barcelońskim - Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego dostępu do programów regionalnych, przewidzianych już w ramach partnerstwa euro-śródziemnomorskiego;

17. podkreśla, że udział w Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego nie stanowi alternatywy dla rozszerzenia UE, ani nie wpływa na proces przystąpienia do UE któregośkolwiek z bieżących lub przyszłych krajów kandydujących; uważa, że Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego nie będzie szkodziła innym inicjatywom współpracy regionalnej;

18. nalega na konieczność dokonania głębokiego przeglądu całości polityki eurośródziemnomorskiej poprzez wzmocnienie wymiaru politycznego i wspólnego rozwoju, oraz przypomina, że w żadnym wypadku inicjatywa Proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego nie osłabia szerszej perspektywy tej polityki;

19. jest zdania, że proces barceloński - Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego musi wzmacniać istniejące formy współpracy w ramach Euromedu, tak aby wszystkie państwa partnerskie mogły w oparciu o wspólnie ustalone priorytety i cele uczestniczyć w programach regionalnych i odpowiednich obszarach polityki Unii Europejskiej; jednocześnie przypomina, że istotne jest wzmacnianie i rozszerzanie otwarcia programów wspólnotowych na udział w nich krajów partnerskich, w szczególności w dziedzinie edukacji, badań i kształcenia zawodowego (wymiany studenckie itd.);

20. uważa, że kwestie pokoju i bezpieczeństwa, praw człowieka i demokracji oraz współpracy kulturalnej muszą zostać podjęte w wymiarze eurośródziemnomorskim; potwierdza, że Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego została powołana do rozwiązywania problemów terytorialnych, infrastrukturalnych i ekologicznych w oparciu o plany strategiczne i szczegółowe projekty; chciałby, aby ten konkretny wymiar przyczynił się do ożywienia partnerstwa eurośródziemnomorskiego;

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

21. przypomina pierwsze inicjatywy wysunięte podczas paryskiego szczytu na rzecz Morza Śródziemnego dnia 13 lipca 2008r.: oczyszczenie Morza Śródziemnego, autostrady morskie i lądowe, ochrona cywilna, śródziemnomorski plan słoneczny, szkolnictwo wyższe i badania naukowe, inicjatywa śródziemnomorska na rzecz rozwoju przedsiębiorstw;
22. przypomina, że aby zrealizować ambitne cele procesu barcelońskiego, konieczne jest szybkie rozszerzenie zakresu współpracy na takie dziedziny jak gospodarka wodna, rolnictwo, bezpieczeństwo dostaw żywności, energetyka, szkolenie zawodowe, kultura, ochrona zdrowia, turystyka itd.;
23. zdecydowanie popiera ekologiczny wymiar procesu barcelońskiego – Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego i związanych z nim inicjatyw i projektów, takich jak nowa inicjatywa eurośródziemnomorska na rzecz oczyszczenia Morza Śródziemnego czy śródziemnomorski projekt na rzecz energii słonecznej;
24. jest zdania, że włączenie wszystkich krajów basenu Morza Śródziemnego do procesu barcelońskiego - Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego umożliwi poradzenie sobie z problemami tego regionu w bardziej wszechstronny sposób oraz pozwoli na skuteczniejsze połączenie i skoordynowanie procesu z już istniejącymi programami, takimi jak Plan działania na rzecz Regionu Morza Śródziemnego (UNEP MAP);
25. z zadowoleniem przyjmuje zawartą w deklaracji końcowej prezydencji z czwartej sesji plenarnej Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego w dniach 27-28 marca 2008 r. propozycję powołania Eurośródziemnomorskiej Wspólnoty Energetycznej wspieranej przez Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne; uznaje znaczenie zacieśnienia współpracy w dziedzinie energii pomiędzy partnerami eurośródziemnomorskimi oraz potrzebę rozwinięcia regionalnego rynku energetycznego w celu wprowadzenia na szeroką skalę energii odnawialnej i realizacji projektów dotyczących infrastruktury energetycznej w Regionie Morza Śródziemnego;
26. ma nadzieję, że umocnienie stosunków eurośródziemnomorskich będzie impulsem dla utworzenia przestrzeni pokoju i dobrobytu; podkreśla, że pokój i stabilność polityczna w Regionie Morza Śródziemnego ma kluczowe znaczenie dla zbiorowego i indywidualnego bezpieczeństwa ponad jego granicami; podkreśla, że ww. cel może zostać osiągnięty jedynie dzięki wzmocnieniu negocjacji w celu znalezienia trwałego i wszechstronnego rozwiązania konfliktów w regionie; uważa, że Unia Europejska musi pełnić przewodnią rolę w rozwiązywaniu tych konfliktów, zdobywając zaufanie wszystkich zaangażowanych stron; podkreśla konieczność formalnego utrzymania współpracy w dziedzinie walki z międzynarodowym terroryzmem, przemytem narkotyków, zorganizowaną przestępczością i handlem ludźmi; z zadowoleniem przyjmuje zawarty w Deklaracji z Marsylii apel do zaangażowanych stron o wzmocnienie wysiłków na rzecz realizacji procesu stopniowej demilitaryzacji i rozbrojenia na Bliskim Wschodzie przede wszystkim w celu utworzenia strefy wolnej od broni atomowej i broni masowego rażenia;
27. uważa, że warunkiem zmniejszenia napięć w Regionie Morza Śródziemnego jest poprawa społecznego i kulturowego zrozumienia między tymi narodami i że w związku z tym inicjatywy takie jak Sojusz Cywilizacji muszą być wspierane jako główne forum dialogu przyczyniające się do stabilizacji regionu; nalega, aby Rada i Komisja proponowały strategie na rzecz rozwoju tego rodzaju dialogu; zachęca do zacieśnienia stosunków Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego z fundacją Anny Lindh, w tym poprzez zorganizowanie spotkań z udziałem głównych ogniw fundacji Anny Lindh i Komisji Kultury Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego;
28. wskazuje, że jednym z głównych celów polityki euro-śródziemnomorskiej jest promowanie zasady państwa prawa, demokracji, poszanowania praw człowieka i pluralizmu politycznego oraz zauważa, że wciąż mają miejsce poważne przypadki pogwałcenia praw; potwierdza znaczenie promowania praw człowieka i zasady państwa prawa; pragnie, aby dokonano oceny dotychczas osiągniętych wyników i adekwatności instrumentów stosowanych w ramach partnerstwa; wzywa Komisję do określenia dokładnych kryteriów wyboru tych instrumentów, w tym w odniesieniu do innych organizacji międzynarodowych, takich jak Rada Europy oraz do wprowadzenia skutecznego systemu monitorowania ich wdrażania; w tym kontekście wzywa wszystkich uczestników inicjatywy do promowania i rozszerzania wolności religii wszystkich, a w szczególności mniejszości religijnych; wzywa do opracowania wspólnych ram polityczno-instytucjonalnych, które umożliwią wykorzystanie wymiaru wzajemności zarówno przy identyfikowaniu problemów jak i poszukiwaniu wspólnych rozwiązań;

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

29. wzywa zatem Radę i Komisję do wyraźnego ujęcia promowania praw człowieka i zasad demokracji wśród celów nowej inicjatywy oraz do dalszego wzmacniania procesu wdrażania istniejących mechanizmów, takich jak klauzula praw człowieka zawarta w porozumieniach stowarzyszeniowych, powołanie podkomisji ds. praw człowieka, stworzenie mechanizmu wdrażania tej klauzuli w porozumieniach nowej generacji czy dwustronne plany działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa; podkreśla konieczność pełnego wykorzystania instrumentów służących do promowania praw człowieka, którymi dysponuje europejska polityka sąsiedztwa, poprzez zapewnienie większej spójności politycznej między organami europejskimi;

30. wzywa wszystkie państwa uczestniczące w partnerstwie, Komisję i przyszłe instytucje Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego do wniesienia nowego impulsu do zarządzania wspólną polityką migracyjną z myślą o rozwoju zasobów ludzkich i wzmocnieniu wymiany między narodami Regionu Morza Śródziemnego oraz w celu odstąpienia od podejścia nadającego priorytet wyłącznie kwestiom bezpieczeństwa; uważa, że kwestie migracji muszą skupiać się na możliwościach legalnej mobilności, zwalczaniu nielegalnych przepływów migracyjnych, poprawie integracji imigrantów oraz wykonywaniu prawa do azylu; podkreśla wagę, jaką przykłada do ścisłej współpracy i ducha wspólnej odpowiedzialności, istniejących między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a krajami południowego brzegu Morza Śródziemnego; z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie konferencji ministerialnej Euromedu w sprawie migracji w listopadzie 2007 r. i uważa, że Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego musi poświęcić zasadniczą uwagę strukturalnemu zarządzaniu przepływami migracyjnymi;

31. odnotowuje wspólną deklarację szefów państw i rządów podczas szczytu w Paryżu na rzecz Regionu Morza Śródziemnego w dniu 13 lipca 2008 r., zgodnie z którą proces barceloński – Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego charakteryzuje determinacja do sprzyjania rozwojowi zasobów ludzkich i zatrudnienia zgodnie z milenijnymi celami rozwoju, w tym poprzez zmniejszanie ubóstwa, oraz oczekuje na nowe inicjatywy, programy i przepisy finansowe zorientowane na ten cel;

32. uważa, że aby umożliwić utworzenie eurośródziemnomorskiej strefy wolnego handlu korzystnej dla obu stron, inicjatywy gospodarcze i handlowe Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego powinny sprzyjać wzrostowi gospodarczemu regionu, jego lepszej integracji z gospodarką światową oraz zmniejszeniu luki rozwojowej między północnym i południowym brzegiem Morza Śródziemnego, przy jednoczesnym zwiększeniu spójności społecznej;

33. podkreśla, iż konieczne jest dokonanie oceny i systematyczne uwzględnianie społecznych skutków procesu liberalizacji, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa żywności; podkreśla również, że skutki te mogą znacząco różnić się w poszczególnych sektorach i krajach;

34. podkreśla znaczenie sektora nieformalnego i gospodarki lokalnej w południowych i wschodnich krajach basenu Morza Śródziemnego; uważa, że rozwój regionu wymaga, by wesprzeć stopniowe włączanie tych dziedzin do gospodarki formalnej;

35. zauważa, że od przystąpienia nowych członków w latach 2004 i 2007 wymiana handlowa pomiędzy nowymi państwami członkowskimi Unii i partnerami śródziemnomorskimi stale wzrasta; domaga się, by ta tendencja została uwzględniona i wzmocniona w ramach partnerstwa;

36. podkreśla potrzebę zachęcania młodych ludzi do zakładania małych przedsiębiorstw, w tym poprzez ułatwianie im dostępu do kredytów i mikrokredytów; uważa ponadto, że należy wzmocnić wsparcie dla Instrumentu Eurośródziemnomorskiego Partnerstwa i Inwestycji (FEMIP);

37. zauważa fakt, że umowy między Unią Europejską i państwami członkowskimi z jednej strony a krajami Regionu Morza Śródziemnego z drugiej strony przewidują współpracę w zakresie imigracji i polityki azylowej, w tym finansowanie ośrodków dla imigrantów i wzywa z naciskiem Unię i państwa członkowskie do sprawdzenia, czy w tych ośrodkach w pełni przestrzegane są prawa człowieka i podstawowe wolności;

38. uważa za kluczowe osiągnięcie konkretnych i wymiernych celów w dziedzinie społecznej; przypomina w związku z tym, że cel, jakim jest utworzenie strefy wolnego handlu, nie może być oceniany jedynie w odniesieniu do wzrostu gospodarczego, lecz przede wszystkim w kontekście tworzenia miejsc pracy; przypomina, że bezrobocie wśród kobiet i osób młodych jest pierwszym pilnym zagadnieniem społecznym w krajach basenu Morza Śródziemnego;

Czwartek, 19 lutego 2009 r.

39. zwraca się do krajów partnerskich na południowym brzegu Morza Śródziemnego, aby rozwinęły handel Południe-Południe, podobnie jak w przypadku porozumienia z Agadiru podpisanego przez Egipt, Jordanię, Maroko i Tunezję oraz wskazuje, że instytucje Unii Europejskiej muszą pozytywnie rozpatrywać wnioski o pomoc techniczną w celu wsparcia takiej integracji gospodarczej Południe-Południe;

40. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi wszystkich krajów partnerskich Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego.

Przegląd Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa

P6_TA(2009)0078

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie przeglądu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (2008/2236(INI))

(2010/C 76 E/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie utworzenia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa ⁽¹⁾ (European Neighbourhood and Partnership Instrument – ENPI),
- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję;
- uwzględniając plany działań przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Egiptem, Gruzją, Izraelem, Jordanią, Libanem, Mołdawią, Marokiem, Autonomią Palestyńską, Tunezją i Ukrainą,
- uwzględniając ustanawiającą partnerstwo umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Federacją Rosyjską z drugiej strony, która weszła w życie w dniu 1 grudnia 1997 r., a także wznowienie w grudniu 2008 r. negocjacji celem zawarcia nowej umowy o partnerstwie i współpracy,
- uwzględniając decyzje Rady ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych z września i października 2008 r. w sprawie wznowienia dialogu z władzami białoruskimi i zawieszenia ograniczeń w podróży dla czołowych przedstawicieli na okres sześciu miesięcy w związku ze zwolnieniem więźniów politycznych i nieznaczną poprawą w sposobie przeprowadzenia wyborów parlamentarnych,
- uwzględniając deklarację barcelońską przyjętą na Euro-Śródziemnomorskiej Konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych, która odbyła się w Barcelonie w dniach 27 i 28 listopada 1995 r., ustanawiającą partnerstwo euro-śródziemnomorskie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2008 r. zatytułowany „Proces barceloński: Unia na rzecz regionu Morza Śródziemnego” (COM(2008)0319),
- uwzględniając zatwierdzenie procesu barcelońskiego: Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego na szczycie Rady Europejskiej w dniach 13 i 14 marca 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie wydane na szczycie na rzecz regionu Morza Śródziemnego, który odbył się w Paryżu w dniu 13 lipca 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie dobrych rządów, projektów i regionalnego dialogu politycznego, przyjęte na konferencji ministerialnej poświęconej procesowi barcelońskiemu: Unii na rzecz regionu Morza Śródziemnego, która odbyła się w Marsylii w dniach 3 i 4 listopada 2008 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.